

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 290/06-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť K. O., O., zastúpenej advokátom Mgr. R. T., PhD., B, pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 v súvislosti s nedodržaním požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia a poučenia o právach obvineného, ako aj v súvislosti s nedodržaním požiadavky urýchlenosti a neodkladnosti rozhodovania o zákonnosti väzby a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2006 v súvislosti s nepreskúmateľnosťou uznesenia zo 14. marca 2006 o nedodržaní požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia a poučenia o právach obvineného, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť K. O. v časti, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 v súvislosti s nedodržaním požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia

a poučenia o právach obvineného, o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

2. Sťažnosť K. O. vo zvyšnej časti o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2006 doručená sťažnosť K. O., O. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. R. T., PhD., B., pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 v súvislosti s nedodržaním požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia a poučenia o právach obvineného, ako aj v súvislosti s nedodržaním požiadavky urýchlenosti a neodkladnosti rozhodovania o zákonnosti väzby a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2006 v súvislosti s nepreskúmateľnosťou uznesenia zo 14. marca 2006 o nedodržaní požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia a poučenia o právach obvineného.

Sťažovateľka uviedla, že uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru D. (ďalej len „úrad justičnej a kriminálnej polície“) sp. zn. ČVS: ORP-275/OEK-DS-2005 z 27. mája 2005 bolo proti nej vznesené obvinenie za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 3 Trestného zákona. Na základe návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede (ďalej len „okresná prokuratúra“) vydal sudca okresného súdu príkaz na jej zatknutie. Sťažovateľka uviedla, že 2. februára 2006 jej bola policajtmi na Obecnom úrade v O. obmedzená osobná sloboda a následne bola umiestnená v cele policajného zaistenia. Na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. Tp 25/05 z 3. februára 2006 bola vzatá do väzby z dôvodu podľa ustanovenia

§ 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby sťažovateľka toho istého dňa podala sťažnosť, ktorú jej právny zástupca odôvodnil 13. marca 2006. O sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 11/2006 zo 14. marca 2006 tak, že prvostupňové rozhodnutie zrušil a sťažovateľku ihneď prepustil na slobodu. Podľa vyjadrenia sťažovateľky uznesenie krajského súdu jej bolo doručené prostredníctvom obhajcu 3. mája 2006. Sťažovateľka zároveň poukázala na to, že uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry z 25. apríla 2006 bolo uznesenie vyšetrovateľa v časti vznesenia obvinenia zrušené, pričom mu bolo zároveň uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Porušenie označených základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 vidí sťažovateľka v tom, že pred svojím prvým výsluchom v procesnom postavení obvinenej nebola sudcom okresného súdu poučená podľa platných ustanovení Trestného poriadku, čo podľa jej názoru vyplýva zo zápisnice o výsluchu z 3. februára 2006. Na základe toho sa sťažovateľka domnieva, že obmedzenie jej osobnej slobody nebolo vykonané spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a teda svoje vzatie do väzby považuje za nezákonné. Sťažovateľka zároveň namietala, že uznesenie o vznesení obvinenia jej bolo doručené po jej výsluchu na okresnom súde, čo podľa jej názoru tiež vyplýva zo zápisnice z 3. februára 2006. V tejto súvislosti sťažovateľka vyjadrila názor, že keďže pred výsluchom nebola oboznámená s dôvodmi svojho zatknutia, nemala žiadnu reálnu a efektívnu možnosť namietat zákonnosť pozbavenia svojej osobnej slobody. Sťažovateľka dodala, že k obmedzeniu jej osobnej slobody došlo 2. februára 2006, ale s dôvodmi svojho zatknutia a obvinenia sa neoboznámila bez meškania, keď uznesenie o vznesení obvinenia jej bolo doručené krátkou cestou 3. februára 2006 a dôvody svojho zatknutia vyvodila len z písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu.

Sťažovateľka uviedla, že aj keď tieto nedostatky okresného súdu namietala v sťažnosti proti uzneseniu tohto súdu, podľa jej názoru sa krajský súd s týmito skutočnosťami v uznesení sp. zn. 5 Tpo 11/2006 zo 14. marca 2006, ktorým ju prepustil z väzby na slobodu, nevysporiadal. Z uvedeného dôvodu považuje uznesenie krajského

súdu za nepreskúmateľné, čo má podľa jej vyjadrenia za následok porušenie označených základných práv.

Sťažovateľka zároveň namietala, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 nepostupoval v súlade s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o zákonnosti väzby, keď po podaní jej sťažnosti proti prvostupňovému uzneseniu 3. februára 2006 predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu najskôr 7. marca 2006, pričom túto lehotu minimálne 32 dní nepovažuje sťažovateľka za lehotu garantovanú čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom by vyslovil porušenie označených základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 11/2006, ako aj jeho uznesením zo 14. marca 2006, zaviazal ich uhradiť jej primerané finančné zadosťučinenie a trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Pri predbežnom prerokovaní

sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. Pri prejednaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2, 3 a 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 v súvislosti s nedodržaním požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia a poučenia o právach obvineného, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto vyššie citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ústavný súd zistil, že o sťažovateľkinej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Tp 25/05 z 3. februára 2006, na základe ktorého bola vzatá do väzby, ako aj voči jeho predchádzajúcemu postupu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 11/2006 zo 14. marca 2006 tak, že jej sťažnosti vyhovel, prvostupňové rozhodnutie zrušil a prepustil ju z väzby na slobodu. Z uvedeného vyplýva, že námietka porušenia základných práv sťažovateľky v podobe podanej sťažnosti proti rozhodnutiu a postupu okresného súdu, bola predmetom rozhodovania krajského súdu. V rámci tejto procedúry krajský súd ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal a svoj právny názor vyjadril v uznesení zo 14. marca 2006.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebol príslušný na preskúmanie uznesenia okresného súdu, ako aj jeho postupu v súvislosti s nedodržaním požiadavky bez meškania byť oboznámený s dôvodmi zatknutia, vzneseného obvinenia a poučenia o právach obvineného preto, lebo preskúmanie tohto rozhodnutia a postupu na základe podanej sťažnosti patrilo do právomoci krajského súdu. V súvislosti s namietaným porušením označených základných práv je z ústavného hľadiska pre ústavný súd podstatné a určujúce len preskúmanie uznesenia krajského súdu (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. A) V časti sťažnosti sťažovateľka namietala aj porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2, 3 a 4 dohovoru postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2006 zo 14. marca 2006.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 4 ústavy obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočúť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ

sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 2 dohovoru každý, kto je zatknutý, musí byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Sťažovateľka v tejto súvislosti namietala, že sudca okresného súdu ju pred výsluchom ako obvinenú nepoučil podľa platných právnych predpisov, nebola bez meškania oboznámená s dôvodmi svojho zatknutia a vzneseného obvinenia. Zároveň uviedla, že aj napriek tomu, že tieto skutočnosti prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietala v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 3. februára 2006, krajský súd sa s jej argumentmi nevysporiadal. Z uvedeného dôvodu sťažovateľka považuje uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2006 zo 14. marca 2006 za nepreskúmateľné.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj zo spisu okresného súdu sp. zn. Tp 25/05 ústavný súd zistil, že na základe príkazu na zatknutie vydaného 3. októbra 2005 okresným súdom pod sp. zn. Tp 25/05 bola sťažovateľke 2. februára 2002 obmedzená osobná sloboda,

pričom bola umiestnená v cele policajného zaistenia. Následne 3. februára 2006 bola sťažovateľka predvedená pred sudcu okresného súdu. Zo zápisnice o výsluchu obvineného z 3. februára 2006 ústavný súd zistil, že sťažovateľka bola ako obvinená poučená v zmysle zákonných ustanovení Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, stručne sa vyjadrila ku skutku, ktorý sa jej kládol za vinu, pričom jej bolo zároveň krátkou cestou doručené uznesenie o vznesení obvinenia. Po výsluchu sťažovateľky okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým ju vzal do väzby z dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Proti uzneseniu o vzatí do väzby sťažovateľka podala ihneď sťažnosť, ktorú neodôvodnila. Odôvodnenie sťažnosti bolo krajskému súdu doručené 23. februára 2006, pričom jej právny zástupca sťažnosť odôvodnil aj podaním doručeným krajskému súdu 13. marca 2006.

V sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľka namietala, že ako obvinená nebola poučená podľa platných ustanovení Trestného poriadku, a teda pozbavenie svojej osobnej slobody považuje za nezákonné. Zároveň namietala, že uznesenie o vznesení obvinenia jej bolo doručené až po jej výsluchu pred okresným súdom. Sťažovateľka uviedla, že o vznesení obvinenia nemala žiadnu vedomosť a vzatie do väzby z dôvodu, že sa nezdržiava v mieste svojho trvalého bydliska, ako aj z dôvodu, že nie je nikde prihlásená k prechodnému pobytu, hodnotí ako absurdné. Poukázala aj na skutočnosť, že podľa jej názoru sa okresný súd nevysporiadal s dôvodnosťou jej trestného stíhania, predovšetkým s naplnením obligatórných znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 3 Trestného zákona. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby krajský súd uznesenie okresného súdu z 3. februára 2006 zrušil a prepustil ju z väzby na slobodu, prípadne, aby jej väzba bola nahradená písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Krajský súd 14. marca 2006 na neverejnom zasadnutí senátu o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu rozhodol uznesením sp. zn. 5 Tpo 11/2006 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil v celom rozsahu a sťažovateľku ihneď prepustil z väzby na slobodu.

V uznesení krajský súd konštatoval, na základe akých skutočností vzal okresný súd sťažovateľku do väzby, pričom stručne uviedol dôvody sťažovateľkinej sťažnosti. Krajský súd v odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol: „*Krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť obvinenej je dôvodná. Podľa názoru krajského súdu, dôvod väzby u obvinenej nie je daný. (...) V prvom rade treba zdôrazniť, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a ktorý je posudzovaný ako trestný čin podvodu, nevykazuje znaky tohto trestného činu, (...) takže by malo ísť iba o občianskoprávny vzťah. Ďalej treba uviesť, že obvinená sa nemohla pred trestným stíhaním skrývať, pretože o ňom ani nemala vedomosť. Navyiac treba uviesť, že obvinená oznámila súdu, že sa bude zdržiavať v ubytovni C., B., kde sa zdržiavala už od 12. 5. 2005 a prisľúbila, že sa dostaví na každé predvolanie.*“

Ústavný súd je toho názoru, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05).

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v odôvodnení svojho uznesenia zameral predovšetkým na opodstatnenosť trestného stíhania sťažovateľky a s tým súvisiacu dôvodnosť väzby, ktorá musí byť založená na trestnom obvinení konkrétnej osoby a niektorom väzobnom dôvode (úteková väzba, kolúzna väzba, preventívna väzba). Krajský súd zároveň uviedol, že preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce vydaniu uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť je dôvodná, a preto uznesenie okresného súdu zrušil a sťažovateľku ihneď prepustil z väzby na slobodu. Ústavný súd je toho názoru, že krajskému súdu možno vytknúť isté obmedzenie sa na odôvodnenie vybraných a konkrétnych skutočností, a tak nevysporiadanie sa s úplnou argumentáciou sťažovateľky obsiahnutou v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu,

ale na druhej strane, toto zistenie nemožno považovať za zásah takej intenzity, ktorý by bol spôsobilý vyvolať porušenie sťažovateľkou namietaných základných práv.

Argumentácia krajského súdu je dostatočná, lebo ak zistil jeden dôvod pre prepustenie z väzby (neexistenciu jednej podmienky väzby) a sťažovateľku prepustil, tak nemal prečo skúmať u nej existenciu ďalších podmienok väzby.

Ústavný súd už vyššie konštatoval, že v rámci ústavnej kontroly zasahuje do postupov a rozhodnutí všeobecných súdov len v prípade, ak ich závery sú arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné, pričom k tomu musí pristúpiť ešte ďalšia, nemenej dôležitá okolnosť, že dané závery všeobecného súdu vedú k porušeniu základných práv sťažovateľa. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že vzhľadom na to, že po preskúmaní uznesenia okresného súdu a postupu mu predchádzajúcemu krajský súd prepustil sťažovateľku ihneď z väzby na slobodu, poskytol jej účinnú a efektívnu ochranu, ktorú si základné právo na osobnú slobodu zasluhuje. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú. To, že sa krajský súd nevysporiadal so všetkými argumentmi obsiahnutými v sťažnosti, nie je vo veci rozhodujúce, pretože argumenty obsiahnuté v sťažnosti smerovali k ukončeniu väzby sťažovateľky, v čom bola táto úspešná a nebol dôvod nad rámec tohto rozhodnutia uvádzať ďalšie argumenty.

B) Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 25/05 v súvislosti s nedodržaním požiadavky urýchlenosti a neodkladnosti rozhodovania o zákonnosti väzby.

Z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. Tp 25/05 ústavný súd zistil, že na základe uznesenia okresného súdu z 3. februára 2006 bola sťažovateľka vzatá do väzby z dôvodu obavy z úteku s tým, že väzba sa jej započítava od 2. februára 2006 od 14.00 hod. Po tom, čo okresný súd vyhlásil uznesenie o vzatí sťažovateľky do väzby, táto voči nemu podala sťažnosť, ktorú neodôvodnila. Samotná sťažovateľka sťažnosť odôvodnila až 23. februára 2006, keď odôvodnenie sťažnosti bolo doručené krajskému súdu. Zo spisu okresného súdu je ústavnému súdu zrejmé, že 7. marca 2006 sestra sťažovateľky splnomocnila právneho

zástupcu na zastupovanie sťažovateľky v označenom trestnom konaní. Po nahliadnutí do spisu okresného súdu právny zástupca sťažovateľky 13. marca 2006 jej sťažnosť odôvodnil. Prílohou sťažnosti bol písomný sľub obvinenej, v ktorom prehlásila, že na predvolanie sa vždy dostaví k súdu, ako aj k orgánom činným v trestnom konaní, oznámila miesto pobytu, kde sa bude zdržiavať a prisľúbila, že každú jeho zmenu nahlási príslušným orgánom.

Ústavný súd ďalej zistil, že okresný súd predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie 9. marca 2006 a krajský súd na neverejnom zasadnutí senátu 14. marca 2006 zrušil uznesenie okresného súdu a sťažovateľku ihneď prepustil z väzby na slobodu. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 11/2006 zo 14. marca 2006 bolo okresnému súdu doručené 18. apríla 2006. Povinnosťou okresného súdu bolo doručiť toto uznesenie sťažovateľke a jej právnomu zástupcovi. Vzhľadom na to, že okresný súd doručoval uznesenie krajského súdu na adresu trvalého bydliska sťažovateľky, kde sa toho času nezdržiavala, zásielka sa vrátila s tým, že adresát si ju v odbernej lehote nevyzdvihol. Právnomu zástupcovi sťažovateľky bolo uznesenie krajského súdu doručené 3. mája 2006. Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že v daný deň bolo uznesenie krajského súdu doručené aj sťažovateľke, a to prostredníctvom jej právneho zástupcu.

Ústavný súd už v predchádzajúcich prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou urýchlenosti a neodkladnosti rozhodovania o zákonnosti väzby judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (obdobne napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, III. ÚS 126/05). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že požiadavke neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne.

Ústavný súd konštatuje, že okresnému súdu trvalo 34 dní, kým od svojho rozhodnutia o vzatí sťažovateľky do väzby (3. februára 2006) predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie (9. marec 2006) v dôsledku podanej sťažnosti, ktorá nebola sťažovateľkou odôvodnená (3. február 2006). V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na podstatnú skutočnosť, a teda, že okresný súd predložil spis krajskému súdu až po tom, čo sťažovateľka svoju sťažnosť 23. februára 2006 odôvodnila. Postup okresného súdu je preto v danom prípade potrebné považovať za celkom logický, keď odvolaciemu súdu predložil spis až po doručení odôvodnenia sťažnosti a zároveň pre sťažovateľku priaznivý, pretože rozhodovanie o neodôvodnenej sťažnosti by zrejme nemuselo vyznieť v jej prospech. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nečinnosť okresného súdu vo vymedzenom období nemôže pripísať len na jeho účet. Odôvodnenie sťažnosti zvýšilo nádej sťažovateľky v konaní pred krajským súdom a malo za následok aj jej prepustenie na slobodu pri zvážení jej argumentov obsiahnutých v sťažnosti.

Podľa názoru ústavného súdu je nepochybné, že po tom, čo sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodnila, okresný súd bol povinný bez meškania predložiť spis krajskému súdu na rozhodnutie. Okresný súd však tak učinil v lehote 14 dní, čo nemožno síce hodnotiť ako urýchlené konanie, ale na druhej strane ani ako konanie, ktoré by malo za následok možné porušenie čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd zároveň zistil, že okresný súd v lehote 15 dní odvtedy, čo mu bolo doručené uznesenie krajského súdu, toto doručil právnomu zástupcovi sťažovateľky. Sťažovateľka sa o uznesení dozvedela prostredníctvom svojho právneho zástupcu 3. mája 2006. Z obsahu spisu je zrejmé, že zásielka s uznesením krajského súdu adresovaná sťažovateľke sa okresnému súdu vrátila ako nedoručená s tým, že adresát si ju v odbernej lehote nevyzdvihol.

Aj napriek tejto skutočnosti ústavný súd nepovažuje konanie okresného súdu za postup, ktorý by znamenal porušenie čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, a to aj z toho dôvodu, že doručenie uznesenia krajského súdu sťažovateľke už nemalo žiaden konštitutívny význam. Pri tomto tvrdení ústavný súd vychádzal zo skutočnosti, že proti uzneseniu krajského súdu nebolo možné podať riadny opravný prostriedok, ktorým je sťažnosť, a teda v súlade s ustanovením § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa toto

rozhodnutie stalo právoplatným a vykonateľným. Na základe tohto právoplatného a vykonateľného rozhodnutia bola sťažovateľka ihneď, teda 14. marca 2006 prepustená z väzby na slobodu. Je teda nepochybné, že sťažovateľka sa už v tento deň dozvedela o tom, že jej väzba nepokračuje, obmedzenie jej osobnej slobody netrvá a že je prepustená na slobodu.

Z uvedeného dôvodu a s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu ústavný súd nehodnotí postup okresného súdu ako nesúladný s čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, a preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, žiadosťou sťažovateľky o priznanie primeraného finančného sa už nezaoberal.

K tomuto rozhodnutiu sa podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2006